

Počátky cenzury v Československu

- boj o rezortní příslušnost
- výnos ministerstva vnitra z 16. června 1919
Cenzurní sbor kinematografický
- složení sboru – proměny
- průběh cenzurního řízení
- problematická témata první republiky
- případ Gustav Machatý

boj o rezortní příslušnost

? ministerstvo vnitra

? ministerstvo školství a národní osvěty

? ministerstvo zahraničí

? ministerstvo sociálních věcí

? ministerstvo průmyslu, obchodu a živností

boj o rezortní příslušnost

„... aby státní dozor nad kinematografií a státní činnost v tomto oboru se podřídila ministerstvu školství a národní osvěty především v tom směru, aby licence nebo koncese pro biograf udělovány byly ministerstvem školství a národní osvěty společně s ministerstvy odbornými a cenzura filmů byla prováděna úředníky tohoto ministerstva, přičemž eventuelní odvolání z jejich nálezů dělo by se k cenzurní komisi složené ze zástupců všech ministerstev a jiných interesentů.“

S. K. Neumann

boj o rezortní příslušnost

„... hledisko policejní bylo rozhodné jen v státu rakouském i v otázkách kulturních a výchovných, v moderní naší republice hlavním, nejpřednějším hlediskem pro obor kinematografie jsou zájmy kulturní, výchovné a mravní, v druhé řadě zájmy řádu živnostenského a v poslední teprve zájmy policejní...“

Gustav Habrmann

(ministr školství a národní osvěty)

výnos ministerstva vnitra z 16. června 1919

Cenzurní sbor kinematografický

složení sboru – 9 členů v roce 1919

2 zástupci MŠNO

po jednom pak zástupci ministerstev:

- vnitra
- spravedlnosti
- národní obrany
- sociální péče
- obchodu

1 zástupce Československého cizineckého úřadu

1 zástupce Svazu osvětového v Praze
(pozdější název Masarykův lidovýchovný ústav)

Cenzurní sbor kinematografický – složení v roce 1936

- **základní:**

- Masarykův lidovýchovní ústav
- zástupkyně žen kruhů výchovatelských
- ministerstvo spravedlnosti
- ministerstvo školství a národní osvěty
- ministerstvo národní obrany
- ministerstvo vnitra – jeho zástupce předsedou

- **rozšířený:**

členové stálí: MLÚ, MO, MSP, MSpravedl, MŠNO, MNO, MV a zástupce domácího filmového obchodu a průmyslu

členové střídaví:

- a) zástupce Dělnické akademie, Spolku výtvarných umělců Mánes, Syndikátu denního tisku československého
- b) zástupce Jednoty výtvarných umělců a Ústřední školy dělnické
- c) zástupce České zemské komise pro péči o mládež, Syndikátu československých spisovatelů a Umělecké besedy

průběh cenzurního řízení

V Praze, dne 22. června 1931.

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKOSLOVENSKÉ REPUBLIKY;
Podáno 22. VI. 1931
C. 1019
Film. oesp. příl. 1/278 kořty

Ministerstvo vnitra
v
Praze.

Podepsaná firma žádá, aby byl censurován film

Pod názvem Dracula.

Poznámka: Připustný jen tehdy, je-li to k objasnění názvu nezbytná třeba!

podtitul _____

zástava nevyplněna

výrobce a jeho sídlo Universal Pictures Corporation, New York.

délka 2165 m. 0 dílů druh drama zvukové s anglicko-česky mluvenými dialogy

Žádáme o vydání 15 cenzurních lístků.

Stručný obsah filmu je uveden na druhé straně. Seznam českých a německých titulů přiložen. Případné další upozornění nebo žádost firmy:

Podpis firmy a přesná adresa:
UNIVERSAL FILM
prodejní společnost,
Praha III - Vodičkova 20.

Spisovna:

Značka	

Výpravna: Napsáno: -7. VII. 1931
Srovnáno: _____
Vypraveno: _____
s _____ přílohami

Skartovali v roce _____

přední a
zadní
strana
oficiálního
formuláře

K. k. z. 1738/30 Po.

Ministerstvo vnitra předkládá člennému cenzurnímu sboru poradnímu k dobrozdání film: Křižník Potěmkin.
Panzerkreuzer Potemkin.
jehož výrobcem je podle přihlášky firma: Goskino, Moskva.
Film jest označen jako drama (zvukový s něm. dialogy) s 5 díly a 2165 m délky.
Film byl předveden dnešního dne jmenovanému cenzurnímu sboru, který o něm podal toto dobrozdání:

Film je způsobilý, aby byl veřejně předváděn			Film by měl být zakázán
všeobecně	s vyloučením osob mladistvých	s vyloučením scén	
	<u>První</u>		
	<u>Khomov</u>		
	<u>Medvědi</u>		
	<u>Jezeři</u>		

Podle usnesení sboru jde o film kulturně-výchovný:

Sbor navrhuje vyloučiti tyto scény a dialogy:
v díle I: tato slova (Und dann wollen wir sehen, bei wem die wahre Macht ist! Bei uns oder auf des Kommandanten Brücke! Die Macht, die uns gehört, wird nicht mitemanden. Sag mir, warum?)
v díle III: jak říkají v této scéně Katby pro čestí jasně: besinnig sind auf ihrer Macht - auf ihre Fährde zde všechny obrasy

V PRAZE, dne 13 1930. Xhy

jak každé vojsko na veřejnosti sděluje a čestí státi do lidské a potěpny pro: usmí a nesmí jen čestí také zastane pouze proti obras, jak vojsko sděluje pro silách.

V díle V vyloučení a obrasy, jak moudro krájinu Potemkin se požaduje o ministerium admiralské lodí, přičemž se ozývají tato slova: Schreibt Euch an, zu uns - zu uns immer gegen alle, lichtig fertig, Brücken, Fahrl frei für Potemkin Xhy, Und ohne lassen empfangen Schiffs fuhr der Panzer kreuzer Potemkin durch des Admirals genierender.

Opis.

Ministerstvo vnitra republiky Československé.

Čís. 7541/36. 17914. 20411. 20772/26. 27956/27. 10908/27. 56349/26. 21112/27. 9152/30.

K cenzuře podal: Favorit Film, Olšerova Film, Praha.

Název filmu: " Dobrý voják Švejk."

Výrobce filmu: Favorit Film, Praha.

Délka filmu: 2570 m Počet dílů: 7 Druh filmu: veselohra.

Povoluje se film veřejně předvádět v Československé republice. Mladistvé osoby do 16 let nemají přístupu ku předvádění tohoto filmu.

Stručný obsah filmu:

Švejk, obchodník psy, jest krátce před vypuknutím války zatčen, dodán k trestnímu soudu, odtud odvezen do blázince a pak propuštěn. Švejk volán jest k vojenské prohlídce, odtud je dopraven do vojenského vězení, načež stane se sluhou nadporučíka Lukáše. Pro tohoto nadporučíka ukradne Švejk psa, který patřil plukovníku Krausovi. Tato příhoda má za následek, že nadporučík Lukáš musí odejti na frontu, kam vezme sebou i Švejka.

Dovoleno předvádět film pouze s vyloučením těchto scén, resp. titulků: 1./ všechny scény, v nichž vystupuje polní kurát Kats, a to nejen v kapli garnisonního vězení, nýbrž také ve svém bytě, ve společnosti důstojníků a mladých děvčat ležící na zemi před domem, nesen Švejkem na zádech a sedící ve fiakru, se všemi nápisy k těmto scénám se vztahujícími. 2./ scéna jak ve společnosti důstojníků jedna dívka tančí na stole /vidět jest pouze její nohy/ a jak jeden stolovník vstahuje ruku k nohám tanečnice. 3./ scéna, jak opilý stolovník leží pod stolem objímající děvčata. 4./ scéna jak p. Wendlerová jest ve vaně a Švejk dívá se klíčovou dírkou na ni, při čemž rukou dělá zvláštní posunky. 5./ scéna, jak p. Wendlerová v šupanu leží na pohovce a vybízí Švejka, aby si k ní přisedl s tímto nápisy: č. 337 - " a když se panička vykoukala... ", č. 338 - " pan nadporučík vám poručil, abyste vyhověl každému mému přání, vidíte? ", č. 339 - " tak hezky jděte a zavřete tamty dveře! Co dále, Vám řeknu."

Toto censurní povolení zanikne po pěti letech.

V Praze, dne 15. února 1926.

Za ministra:

Dr. Anders v.r.

Censurní listek je účinný, pokud není zrušen nebo opraven provedením, je nepiatný. Censurní listek je účinný, pokud není zrušen nebo opraven provedením, je nepiatný.

- stručný obsah filmu
- návrh na vyloučení konkrétních scén z filmu Dobrý voják Švejk

problematická témata první republiky

- národnost
- náboženství
- úřad a úředníci
- vojsko a válka
- justice
- mravnost
- kritika politického a společenského řádu
- zločinnost

Případ Gustav Machatý

Erotikon, 1929

Případ Gustav Machatý

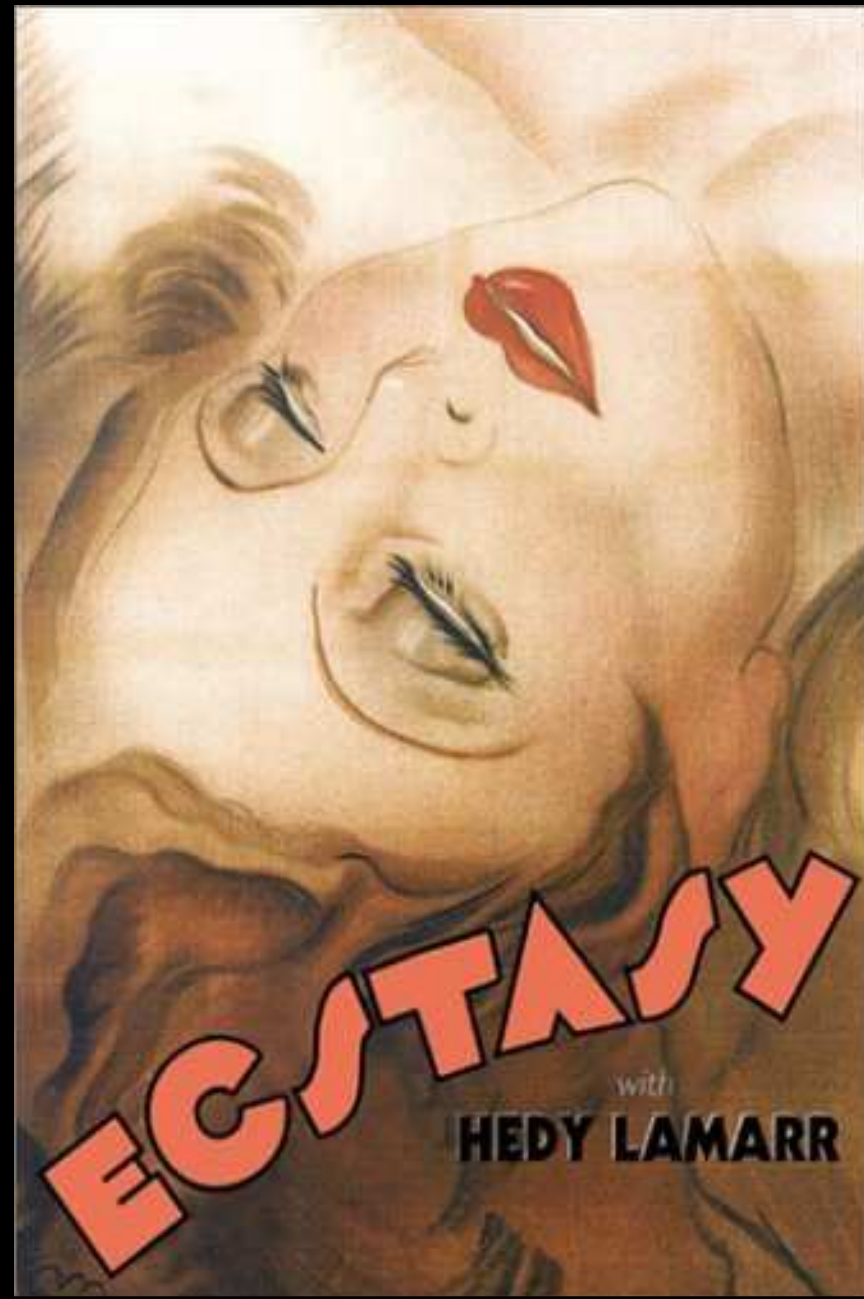
F. H. Svobodová: Národní listy, 1. března 1929 – o filmu Erotikon

„...tím pak dlužno litovati nevkusu, kterého se režisér dopustil tím, že předvedl podrobnosti nejintimnějších okamžiků lidských. Natočil křečovitá svíjení těl v milostné extasi a zachytil na film konpulse těla rodící ženy. Snad chtěl režisér oběma scénami zdůraznit, že pro ženu znamená láska utrpení. Myslí-li tak hluboce, dobrá – mohl se však obmezit na nějaký metr, který by stačil naznačit, co chtěl říci. Ale to, co jsme viděli, patří spíš do archivu psychologického institutu a na medicínskou fakultu, nežli do biografu. I bez těchto sensací by měl film úspěch, neboť, jak už praveno, je jinak dobře dělán.“

Případ Gustav Machatý

Extáze, 1932

Případ Gustav Machatý

Extáze, 1932

